

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

В СХЕМАХ

Навчальний посібник

*За загальною редакцією доктора юридичних наук,
професора, заслуженого юриста України В. В. Сокурєнка*

Харків 2021

УДК

А

Колектив авторів:

О.В. Брусакова, Д.В. Глушкова, М.В. Голуб, І.В. Зозуля, А.О. Іванов, М. В. Клубань, В. В. Крикун, К.О. Крут, В. А. Мельник, Л. Г. Могілевська, І. О. Панов, І. В. Панова, М. С. Сиромятникова, В. В. Сокурєнко, В.І. Стреляний, Д. С. Тихонова, К. О. Токарева, А.В. Холдоєнко, Д. В. Швець, О. Г. Юшкевич.

Рецензенти:

Гусаров Сергій Миколайович - доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений юрист України

Панченко Ольга Володимирівна - Голова Харківського окружного адміністративного суду

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол № __ від __ березня 2021 р.)*

Адміністративне судочинство в схемах: навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг.ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка; [О. В. Брусакова, І. В. Панова, Д. В. Швець та ін.]. – Харків: ХНУВС, 2021. – 217 с.

ISBN 978-917-619-250-3

У навчальному посібнику у вигляді структурно-логічних схем розкрито юрисдикцію та повноваження адміністративних судів, встановлює порядок здійснення судочинства в адміністративних судах та зразки процесуальних документів.

Для студентів, аспірантів, викладачів закладів різного рівня акредитації, наукових і практичних працівників та всіх, хто цікавиться питаннями адміністративного судочинства.

УДК 342.92(477)(275.8)

ISBN 978-617-619-250-3

© Колектив авторів, 2021
© Сокурєнко В. В. загальне редагування, 2021
© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2021

З М І С Т

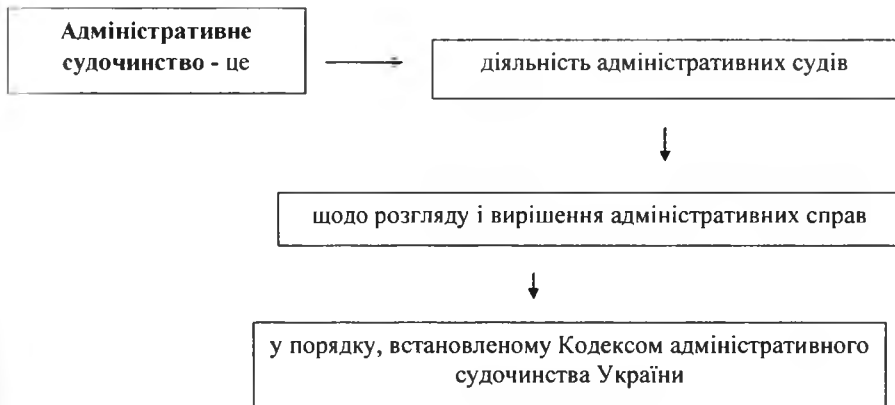
I. Загальні положення адміністративного судочинства	7
Поняття адміністративного судочинства	7
Предмет, метод та завдання адміністративного судочинства	8
Зв'язок адміністративного судочинства з іншими галузями права	11
Принципи адміністративного судочинства	10
Законодавство про адміністративне судочинство	12
Право на звернення до суду та способи судового захисту	16
Форми здійснення адміністративного судочинства	17
Мова судочинства та діловодства в адміністративних судах	18
Функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи	20
Прийнята допомога при вирішенні справ в адміністративному суді	21
Адміністративна юрисдикція	22
Види адміністративної юрисдикції адміністративних судів	25
Предметна юрисдикція адміністративних судів	26
Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог	27
Інституційна юрисдикція адміністративних судів	28
Територіальна юрисдикція адміністративних судів	29
Перелічка адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого	30
Поняття та правовий статус судді	31
Права судді	32
Обов'язки судді	33
Підстави для відводу (самостворення) судді	34
Учасники адміністративного процесу	35
Права учасників адміністративного процесу	36
Обов'язки учасників адміністративного процесу	37
Адміністративна процесуальна правосуб'єктність	38
Представництво в адміністративному судочинстві	39
Особи, які можуть бути представниками та їх повноваження	40
Правовий статус інших учасників судового процесу	42
Основні положення про докази	45
Види доказів	46
Підстави звільнення від доказування	47
Повинні доказів	48
Витребування доказів	49
Обсяг доказів за їх місцезнаходженням	50
Обсяг речових доказів, що швидко псуються	51
Виконання судових доручень щодо збирання доказів. Оцінка доказів	52
Види доказів та їх загальна характеристика	53
Підстави та порядок забезпечення доказів	54
Способи забезпечення доказів	55
Процесуальні строки	57
Повноваження та продовження процесуальних строків	59
Строк звернення до адміністративного суду	60

Примирення сторін у процесі виконання. Судовий розгляд заяви про примирення або заяви стягувача	187
Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення	188
Заміна сторони виконавчого провадження	189
Поворот виконання судових рішень	191
Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах	192
6. Зразки процесуальних документів	193

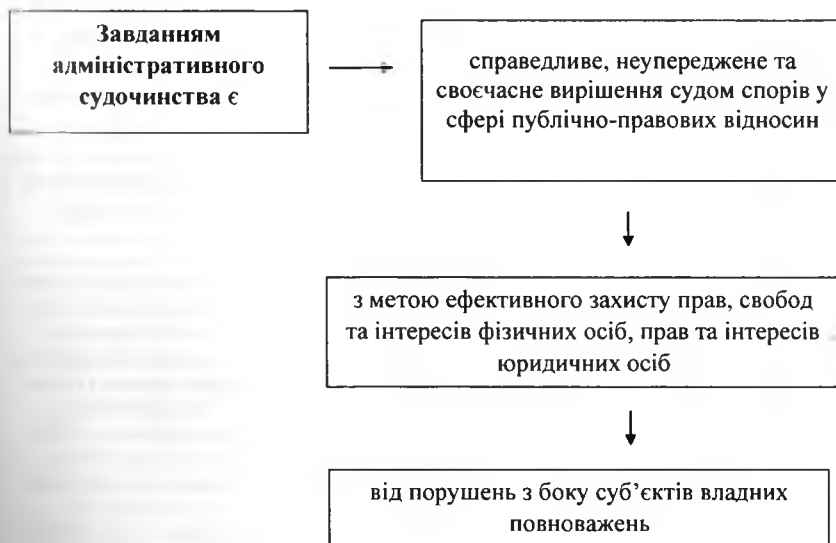
Позовна заява	193
Відзиву на позовну заяву (відзив)	197
Відповідь на відзив	199
Заперечення	202
Заяви з процесуальних питань	204
Заява про забезпечення позову	204
Заява про витребування доказів	204
Заява про відвід судді	207
Заява про залучення третьої особи	208
Заява про виклик свідка	209
Заява про проведення експертизи	210
Заява на поновлення терміну	211
Апеляційна скарга	212
Касаційна скарга	215

1. Загальні положення адміністративного судочинства

Поняття адміністративного судочинства

Завдання адміністративного судочинства

Предмет адміністративного судочинства

Предмет адміністративного судочинства - це

відносини, які виникають у результаті звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом для вирішення адміністративних справ.

Тому право адміністративного судочинства як процесуальне право спрямоване саме на забезпечення чіткого застосування норм матеріального права до конкретних життєвих ситуацій таким чином, щоб унеможливити виникнення при цьому фактичних та юридичних помилок.

Метод адміністративного судочинства

Метод адміністративного судочинства - це

сукупність способів та засобів впливу на коло суспільних відносин, які виникають у результаті звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом для вирішення адміністративних справ.

Імперативний метод

Адміністративний суд, крім того, що сам діє в межах та у спосіб, визначених КАС України, забезпечує також дотримання вимог КАС України всіма особами, які беруть участь у справі

Диспозитивний метод

Незважаючи на рівність процесуальних прав і обов'язків сторін, має місце певна нерівність їх процесуального положення, що закріплена ч. 2 ст. 71 КАС України (обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову)

Метод автономії та рівності сторін

Однакове процесуальне положення один перед одним позивача і відповідача та їх рівність перед законом і судом. Кожна зі сторін є самостійною у виборі своєї поведінки та можливості реалізації наданих їй процесуальним законом прав і здійсненні покладених на неї обов'язків.

При розгляді адміністративних справ щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони:

→ на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України;

→ з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано;

→ обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії);

→ безсторонньо (неупереджено);

→ добросовісно;

→ розсудливо;

→ з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації;

→ пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія);

→ з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення;

→ своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Принципи адміністративного судочинства

Принципи адміністративного судочинства

Верховенство права. Суд при вирішенні справи керується принципом верховенства права, відповідно до якого, зокрема, людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом. Усі учасники судового процесу є рівними перед законом і судом. Не може бути привілеїв чи обмежень прав учасників судового процесу за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Змагальність сторін. Розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Диспозитивність. Кожна особа, яка звернулася за судовим захистом, розпоряджається своїми вимогами на свій розсуд, крім випадків, встановлених Кодексом адміністративного судочинства України.

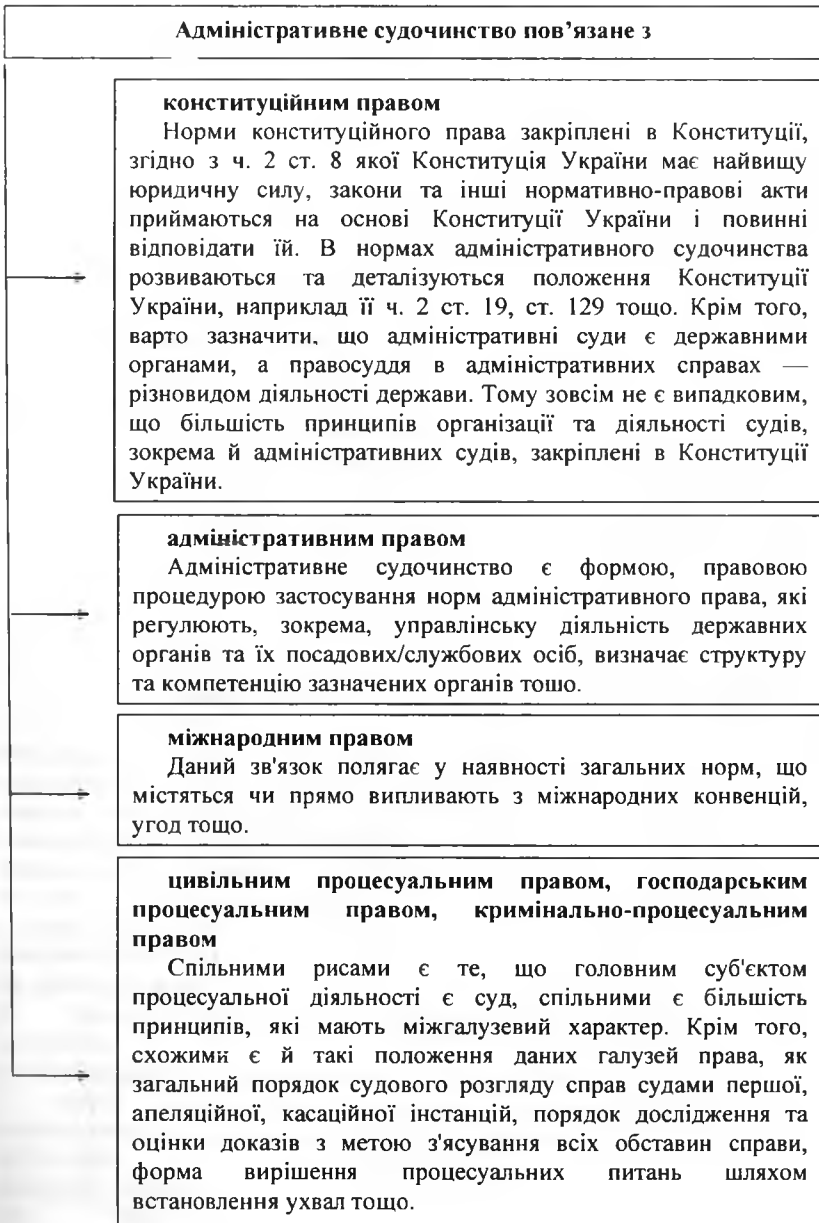
Офіційне з'ясування всіх обставин у справі. Кожна особа, яка звернулася за судовим захистом, розпоряджається своїми вимогами на свій розсуд, крім випадків, встановлених Кодексом адміністративного судочинства України.

Гласність судового процесу. Розгляд справ в адміністративних судах проводиться відкрито, крім випадків, визначених Кодексом адміністративного судочинства України.

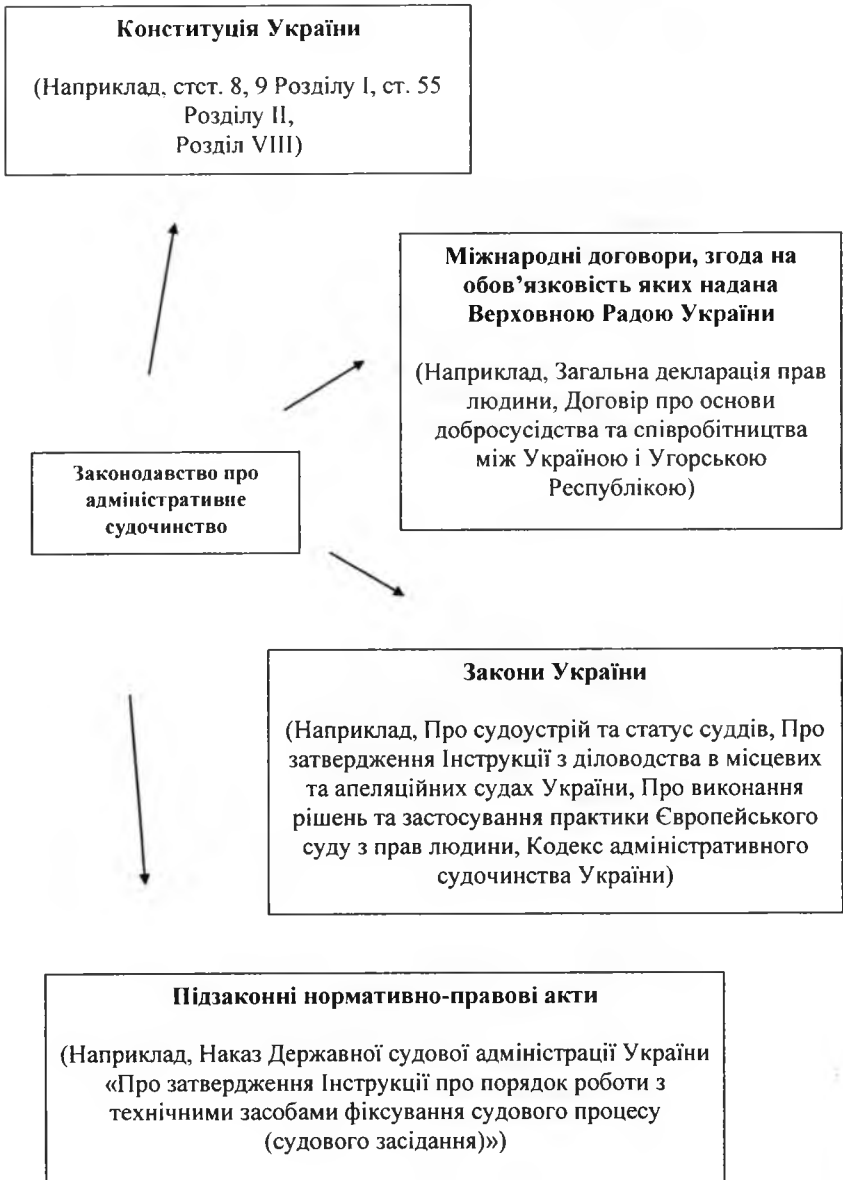
Перегляд справи та оскарження судового рішення. Учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках - на касаційне оскарження судового рішення.

Обов'язковість судових рішень. Судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України.

Зв'язок адміністративного судочинства з іншими галузями права

Законодавство про адміністративне судочинство

Призначення Кодексу адміністративного судочинства України

Основні терміни, що вживаються в Кодексі адміністративного судочинства України

Адміністративна справа - переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір

Публічно-правовий спір - спір, у якому:
хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку із виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій; або

хоча б одна сторона надає адміністративні послуги на підставі законодавства, яке уповноважує або зобов'язує надавати такі послуги виключно суб'єкта владних повноважень, і спір виник у зв'язку із наданням або ненаданням такою стороною зазначених послуг; або

хоча б одна сторона є суб'єктом виборчого процесу або процесу референдуму і спір виник у зв'язку із порушенням її прав у такому процесі з боку суб'єкта владних повноважень або іншої особи

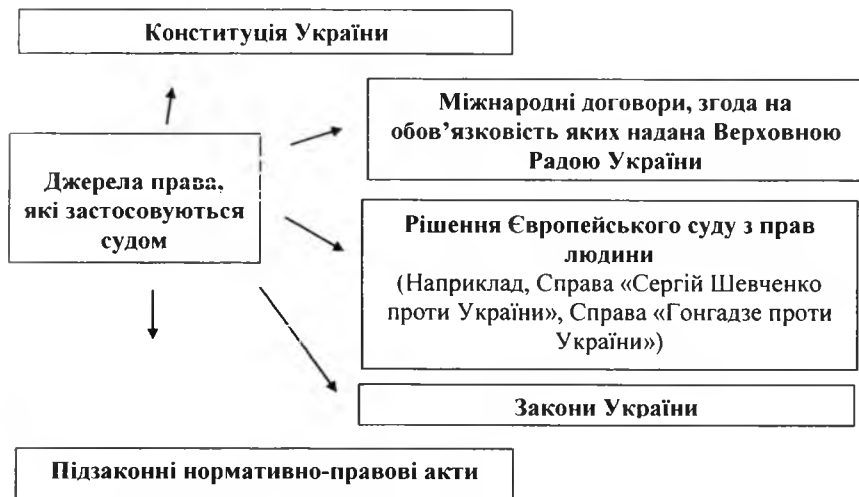
Суб'єкт владних повноважень - орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг

Письмове провадження - розгляд і вирішення адміністративної справи або окремого процесуального питання в суді першої, апеляційної чи касаційної інстанції без повідомлення та (або) виклику учасників справи та проведення судового засідання на підставі матеріалів справи у випадках, встановлених Кодексом адміністративного судочинства України

Нормативно-правовий акт - акт управління (рішення) суб'єкта владних повноважень, який встановлює, змінює, припиняє (скасовує) загальні правила регулювання однотипних відносин, і який розрахований на довгострокове та неодноразове застосування

Індивідуальний акт - акт (рішення) суб'єкта владних повноважень, виданий (прийняте) на виконання владних управлінських функцій або в порядку надання адміністративних послуг, який стосується прав або інтересів визначеної в акті особи або осіб, та дія якого вичерпується його виконанням або має визначений строк

Джерела права, які застосовуються судом

Якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує такий закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії

У разі невідповідності правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або іншому правовому акту суд застосовує **правовий акт, який має вищу юридичну силу**, або положення відповідного міжнародного договору України

У разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (**аналогія закону**), а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (**аналогія права**).

Аналогія закону та аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування.

Право на звернення до суду та способи судового захисту

Кожна особа має право в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист шляхом:

→ визнання протиправним та нечинним нормативно-правового акта чи окремих його положень

→ визнання протиправним та скасування індивідуального акта чи окремих його положень

→ визнання дій суб'єкта владних повноважень протиправними та зобов'язання утриматися від вчинення певних дій

→ визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії

→ встановлення наявності чи відсутності компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень

→ прийняття судом одного з рішень, зазначених у пунктах 1-4 частини 1 статті 5 Кодексу адміністративного судочинства України та стягнення з відповідача - суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, заподіяної його протиправними рішеннями, дією або бездіяльністю

Захист порушених прав, свобод чи інтересів особи, яка звернулася до суду, може здійснюватися судом також в інший спосіб, який не суперечить закону і забезпечує ефективний захист прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень

Форми адміністративного судочинства

Адміністративне судочинство здійснюється у порядку позовного провадження

загального провадження

(призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні)

Виключно за правилами загального позовного провадження розглядаються справи у спорах:

- 1) щодо оскарження нормативно-правових актів, за винятком випадків, визначених цим Кодексом;
- 2) щодо оскарження рішень, дій та бездіяльності суб'єкта владних повноважень, якщо позивачем також заявлено вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної такими рішеннями, діями чи бездіяльністю, у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- 3) про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності;
- 4) щодо оскарження рішення суб'єкта владних повноважень, на підставі якого ним може бути заявлено вимогу про стягнення грошових коштів у сумі, що перевищує п'ятсот розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- 5) щодо оскарження рішень Національної комісії з реабілітації у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України "Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років".

спрощеного провадження

(призначене для розгляду справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи)

Справами незначної складності є справи щодо:

- 1) прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, окрім справ, в яких позивачами є службові особи, які у значенні Закону України "Про запобігання корупції" займають відповідальне та особливо відповідальне становище;
- 2) оскарження бездіяльності суб'єкта владних повноважень або розпорядника інформації щодо розгляду звернення або запиту на інформацію;
- 3) оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг;
- 4) типові справи;
- 5) інші справи, у яких суд дійде висновку про їх незначну складність, за винятком справ, які не можуть бути розглянуті за правилами спрощеного позовного провадження.

Мова судочинства та діловодства в адміністративних судах

Судочинство і діловодство
в адміністративних судах
провадиться

державною мовою

Суди забезпечують рівність прав учасників
судового процесу за мовною ознакою.

Суди використовують державну мову в процесі судочинства та гарантують право учасників судового процесу на використання ними в судовому процесі рідної мови або мови, якою вони володіють.

Учасники судового процесу, які не володіють або недостатньо володіють державною мовою, мають право робити заяви, надавати пояснення, виступати в суді і заявляти клопотання рідною мовою або мовою, якою вони володіють, користуючись при цьому послугами перекладача.

Відповідно до п. 8 ч. 1 Розділу I Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої Наказу Державної судової адміністрації України 20.08.2019 № 814, діловодство в суді ведеться державною мовою, крім випадків, передбачених законодавством України.

Усі документи суду складаються державною мовою. У випадках, передбачених міжнародним договором України, суд складає процесуальний документ мовою, передбаченою відповідним міжнародним договором України, або додає до нього завірений відповідно до законодавства України переклад на ту мову.

Іноземною мовою можуть складатися документи суду, які адресуються безпосередньо міжнародній або іноземній організації, підприємству, установі, посадовій особі, іноземному громадянину. При складанні документа іноземною мовою також обов'язково складається примірник цього документа державною мовою. Документи іноземною мовою складаються (перекладаються) працівником суду, при наявності відповідного сертифікату (документу про освіту), що підтверджує вільне володіння іноземною мовою, або надаються перекладачу (бюро перекладів) за погодженням із керівництвом суду.

У діловодстві суду можуть використовуватися вхідні документи, викладені іноземною мовою, забезпечені перекладом відповідно до вимог чинного законодавства.

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система

**Єдина судова
інформаційно-
телекомунікаційна
система
(ЄСІТС)**

це сукупність підсистем, які забезпечують автоматизацію документообігу, розгляду судових справ, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів

Основні складові ЄСІТС - наступні взаємопов'язані підсистеми:

Загальна підсистема:
офіційна електронна адреса (електронний кабінет);
офіційний веб-портал «Судова влада України»;
Єдиний державний реєстр судових рішень;
Єдиний державний реєстр виконавчих документів;
відкриті набори даних;
автоматизована взаємодія з іншими автоматизованими системами.

Єдина підсистема управління фінансово-господарськими процесами

Єдина підсистема електронного діловодства судів, органів судівського самоврядування та забезпечення:
електронний суд;
електронне діловодство;
автоматизований розподіл;
електронний архів;
судова статистика.

Єдина підсистема контакт-центру судової влади України

Комплексна система захисту інформації

У судах функціонує Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС).

Процесуальні документи, що подаються до суду і можуть бути предметом судового розгляду, в порядку їх надходження підлягають обов'язковій реєстрації в ЄСІТС в день надходження документів.

Визначення судді або колегії суддів (судді-доповідача) для розгляду конкретної справи здійснюється ЄСІТС у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України (автоматизований розподіл справ).

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система відповідно до закону забезпечує обмін документами (надсилання та отримання документів) в електронній формі між судами, між судом та учасниками судового процесу, а також фіксування судового процесу і участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

У «Голосі України» від 1 грудня 2018 року опубліковано оголошення про створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. З 1 січня 2019 року ЄСІТС буде функціонувати в тестовому режимі, а дослідна експлуатація системи розпочнеться з 1 березня 2019 року у складі вісьмох підсистем (модулів).

1. Офіційний веб-портал «Судова влада України».
2. Єдиний державний реєстр судових рішень;
3. Офіційна електронна адреса (Електронний кабінет);
4. Єдина підсистема управління фінансово-господарськими процесами;
5. Єдиний контакт-центр судової влади України;
6. Модуль «Автоматизований розподіл»;
7. Підсистема «Електронний суд»;
8. Модуль «Судова статистика».

До складу ЄСІТС має увійти, також і Єдиний державний реєстр судових рішень, і система автоматизованого арешту коштів у рамках виконавчого провадження, а адміністратор ЄСІТС матиме доступ до інформації Єдиного державного демографічного реєстру.

Правнича допомога при вирішенні справ в адміністративному суді

Учасники справи мають право користуватися правничою допомогою

Представництво в суді, як вид правничої допомоги, здійснюється **адвокатом** (професійна правнича допомога)

Представництво в суді, як вид правничої допомоги, здійснюється керівником, членом виконавчого органу, іншою особою, уповноваженою діяти від імені юридичної особи незалежно від порядку її створення, суб'єкт владних повноважень, який не є юридичною особою відповідно до закону, статуту, положення, трудового договору (контракту).

Безоплатна правнича допомога:

- Безоплатна первинна правова допомога
- Безоплатна вторинна правова допомога

Представництво в суді, як вид правничої допомоги, здійснюється батьками, усиновлювачами, опікунами чи іншими особами, визначені законом, від імені малолітніх та неповнолітніх осіб, які не досягли віку, з якого настає адміністративна процесуальна дієздатність, а також недієздатних фізичних осіб

У справах незначної складності та в інших випадках, визначених Кодексом адміністративного судочинства України, представником може бути фізична особа

Поняття адміністративної юрисдикції адміністративних судів

Адміністративна
юрисдикція
адміністративних судів

це компетенція адміністративних судів щодо розгляду адміністративних справ (переданих на вирішення адміністративного суду публічно-правових спорів), зокрема:

спорах фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності, крім випадків, коли для розгляду таких спорів законом встановлено інший порядок судового провадження;

спорах з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби;

спорах між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень;

спорах, що виникають з приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів;

за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, коли право звернення до суду для вирішення публічно-правового спору надано такому суб'єкту законом;

спорах щодо правовідносин, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму;

спорах фізичних чи юридичних осіб із розпорядником публічної інформації щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності у частині доступу до публічної інформації;

спорах щодо вилучення або примусового відчуження майна для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності;

спорах щодо оскарження рішень атестаційних, конкурсних, медико-соціальних експертних комісій та інших подібних органів, рішень яких є обов'язковими для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших осіб;

спорах щодо формування складу державних органів, органів місцевого самоврядування, обрання, призначення, звільнення їх посадових осіб;

спорах фізичних чи юридичних осіб щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності державного замовника у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України "Про оборонні закупівлі", крім спорів, пов'язаних із укладенням державного контракту (договору) про закупівлю з переможцем спрощених торгів із застосуванням електронної системи закупівель та спрощеного відбору без застосування електронної системи закупівель, а також зміною, розірванням і виконанням державних контрактів (договорів) про закупівлю;

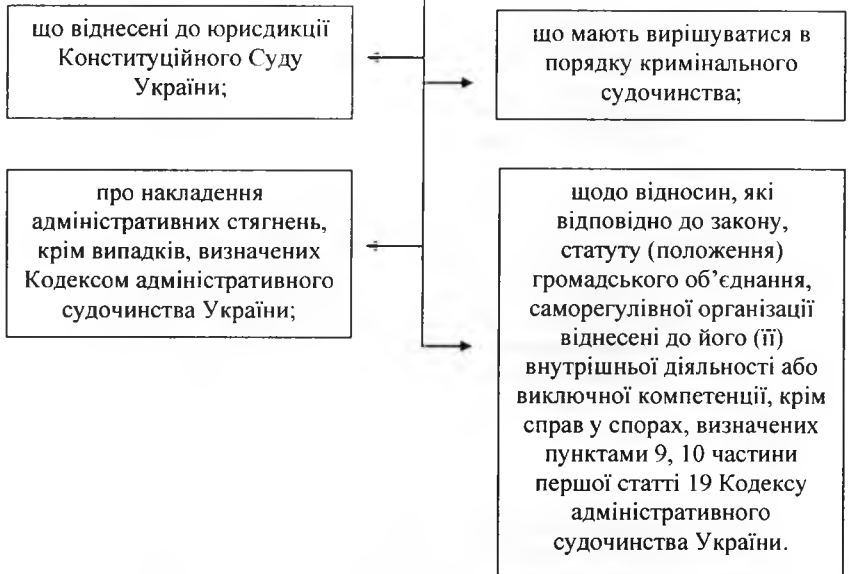
спорах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів охорони державного кордону у справах про правопорушення, передбачені Законом України "Про відповідальність перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень";

спорах щодо оскарження рішень Національної комісії з реабілітації у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України "Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років";

спорах із суб'єктами владних повноважень з приводу проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства;

спорах, що виникають у зв'язку з оголошенням, проведенням та/або визначенням результатів конкурсу з визначення приватного партнера та концесійного конкурсу.

Юрисдикція адміністративних судів НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ на справи:

Адміністративні суди не розглядають позовні вимоги, які є похідними від вимог у приватно-правовому спорі і заявлені разом з ними, якщо цей спір підлягає розгляду в порядку іншого, ніж адміністративне, судочинства і знаходиться на розгляді відповідного суду.

Види адміністративної юрисдикції адміністративних судів

Предметна юрисдикція адміністративних судів

Місцевим загальним судам
як адміністративним судам
підсудні:

1) адміністративні справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у справах про притягнення до адміністративної відповідальності;

Окружним адміністративним
судам
підсудні:

всі адміністративні справи, крім визначених частиною першою статті 20 Кодексу адміністративного судочинства України.

2) адміністративні справи, пов'язані з виборчим процесом чи процесом референдуму, щодо:
оскарження рішень, дій чи бездіяльності дільничних виборчих комісій, дільничних комісій з референдуму, членів цих комісій; уточнення списку виборців; оскарження дій чи бездіяльності кандидата у депутати сільської, селищної ради, кандидатів на посаду сільського, селищного голови, їх довірених осіб; тощо

3) адміністративні справи, пов'язані з перебуванням іноземців та осіб без громадянства на території України, щодо:
примусового повернення в країну походження або третю країну іноземців та осіб без громадянства; примусового видворення іноземців та осіб без громадянства за межі України; затримання іноземців або осіб без громадянства з метою їх ідентифікації та (або) забезпечення примусового видворення за межі території України; тощо

4) адміністративні справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання ними рішень судів у справах, визначених пунктами 1-3 частини першої статті 20 Кодексу адміністративного судочинства України;

5) адміністративні справи щодо оскарження рішень Національної комісії з реабілітації у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України "Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років".

Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог

Позивач може заявити кілька вимог в одній позовній заяві, якщо вони пов'язані між собою.

Якщо справа щодо пов'язаних вимог територіально підсудна різним місцевим адміністративним судам, то її розглядає один з цих судів за вибором позивача.

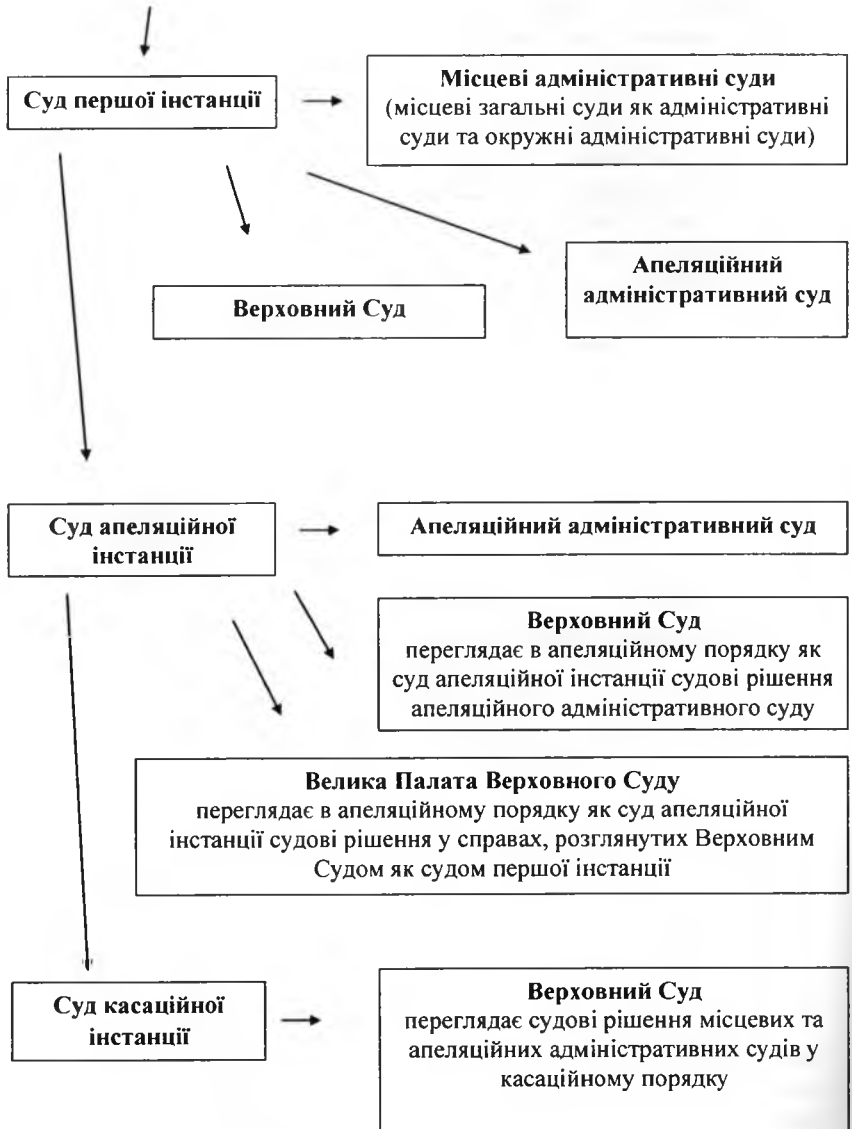
Якщо справа щодо однієї з вимог підсудна апеляційному адміністративному суду, а щодо іншої вимоги (вимог) - місцевому адміністративному суду, таку справу розглядає апеляційний адміністративний суд.

Не допускається об'єднання в одне провадження кількох вимог, які належить розглядати в порядку різного судочинства, якщо інше не встановлено законом.

Якщо справа щодо однієї з вимог підсудна окружному адміністративному суду, а щодо іншої вимоги (вимог) - місцевому загальному суду як адміністративному суду, таку справу розглядає окружний адміністративний суд.

Вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень або іншим порушенням прав, свобод та інтересів суб'єктів публічно-правових відносин, або вимоги про витребування майна, вилученого на підставі рішення суб'єкта владних повноважень, розглядаються адміністративним судом, якщо вони заявлені в одному провадженні з вимогою вирішити публічно-правовий спір. Інакше такі вимоги вирішуються судами в порядку цивільного або господарського судочинства.

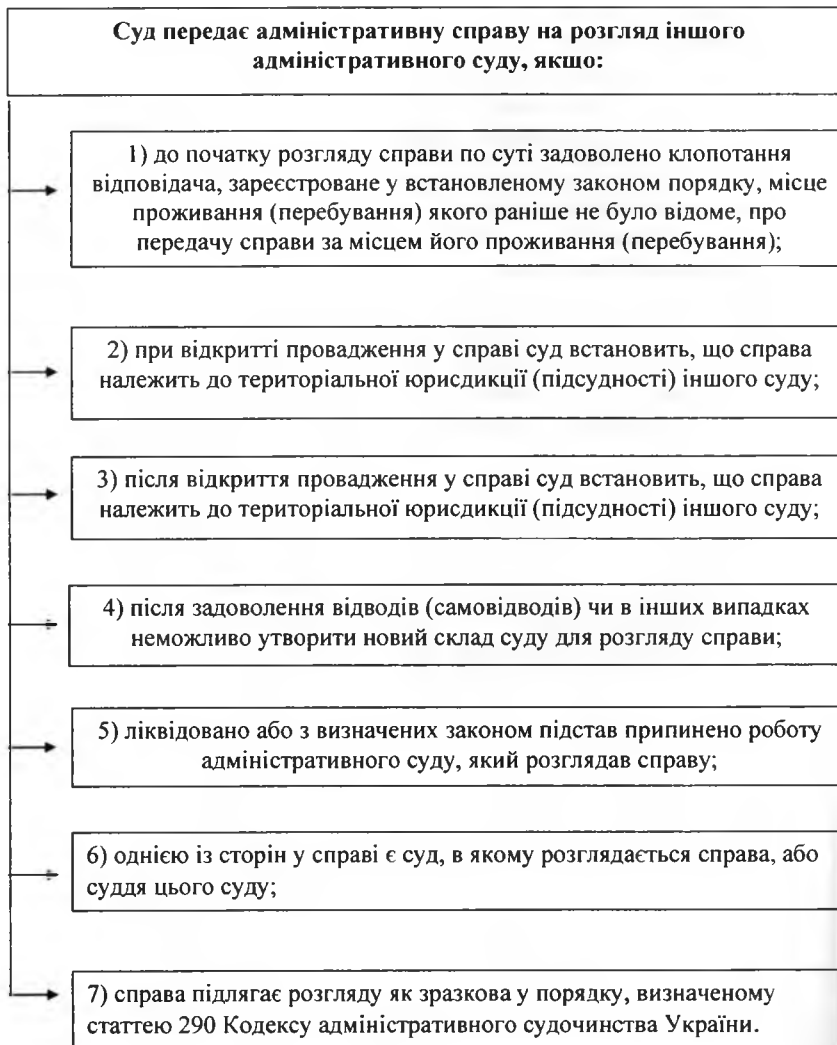
Інстанційна юрисдикція адміністративних судів

Територіальна юрисдикція адміністративних судів

Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду іншого

[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]
[]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]